

περούκα

Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 2012
5:20 μμ

Σημασία:

- Ψευτικά μαλλια που τοποθετούνται για να καλυφθούν εκουσια ή ακουσια φαλακρά .
- Η αρχαία **φενάκη**

Εγκυκλοπαιδικα:

- Στην αρχαιότητα κουρευαν εν χρω τα μαλλια τους για να αποφυγουν τις ψειρες
- Στην αρχαιότητα οι πορνες φορούσαν κοκκινες περουκες.
 - ο Το **ρουφιάνος** (Ενδιάμεσος, μεσάζων στη δημιουργία παράνομων ερωτικών σχέσεων) ετυμολογείται απο το λατινικό rufus κόκκινος επειδή ακριβως στην αρχαία Ρώμη οι πόρνες φορούσαν ξανθές ή κόκκινες περούκες.

[Υπογλώσσιο #36](#)

Rufus στα λατινικα σημαινει κοκκινομάλης (Γαλλ. Rougeatre, rouge, roux, rousseau). Οι φυσικοι κοκκινομάλληδες ειναι σπανιοι. Οσοι ηταν τετοιιοι επαιρναν και αναλογα επωνυμα,: M. Minucius Rufus υλαρχος του Fabius Maximus, ο M. Cælius Rufus φιλος του Κικέρωνα, ο Curtius Rufus, ο Jea n Jaques Rousseau της Γαλλικης Επαναστασης, το συνηθεστατο Ιταλικο Mario Rossi, τα δικά μας Κοκκινος, Ρουφος, Ρούσος. Απο το χρωμα των μαλλιων εχου επισης Χρυσομάλλη, Μαυρικέφαλος, απο την πληρη ελλειψη ΄΄Κάλβος.

Ξενόγλωσσα

- Ιταλικά **perucca** ή **parrucca**
 - Από το αρχ Ελλ επιθ **πυρίχρωσ** κοκκινοχρωμος, κοκκινωπος, ερυθρος, που εχει το χρωμα της φωτιας. Βλ. [Ετυμολογία:](#)
- Αγγλικά **wig**

Στην ιραλνδια λενε **dash my wig** (ριχνω την περουκα μου) [ενν. για παλη ή καυγά](επειδή οι περούκες πρεπει να αφαιρουνται αυτοβούλως σε μια τέτοια περίπτωση). Πβλ. τη δικη μας φραση "**πεταει τη σκούφια του** [για καβγά]"
- Γαλλικά **peruque**

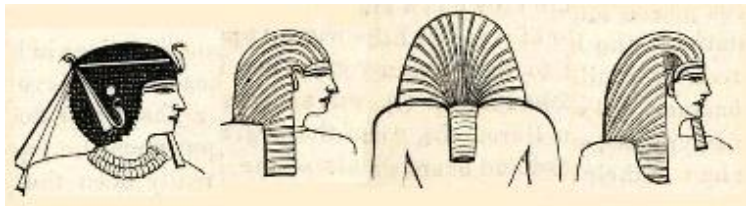
Εικόνες

Αιγυπτιακες περουκες

Canopic Coffinette of Tutankhamun

Αναγεννησιακές

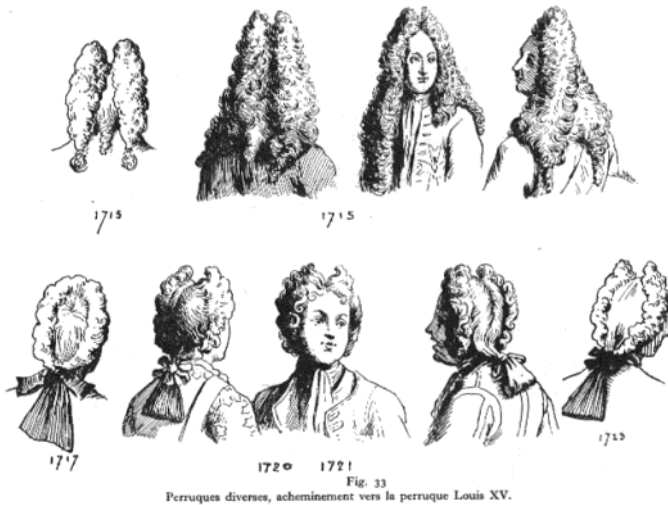

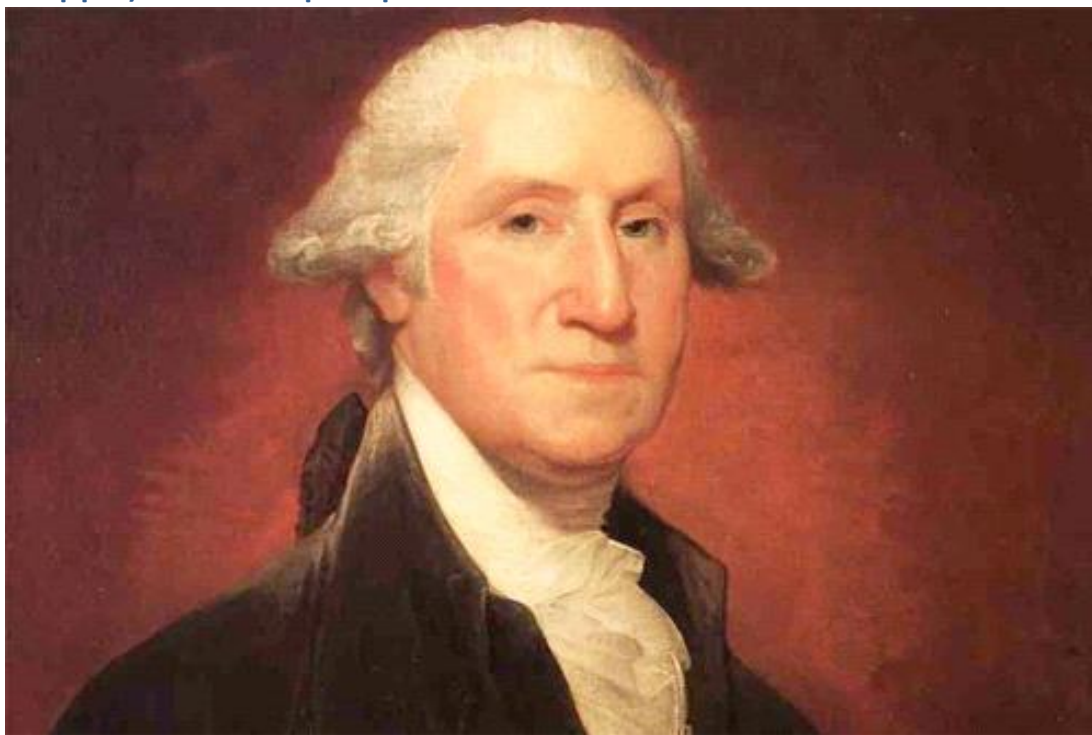
Fig. 33
Perruques diverses, achèvement vers la perruque Louis XV.

Αγγλων δικαστων

Γεωργιος Ουάσικτον με περούκα

Φράσεις

Τρίχες - ίντριγκες

Το DIZIONARIO ETIMOLOGICO ONLINE ετυμολογεί το Ιταλικό ρήμα **intrigare** ή **intricare** από το ελληνικό **τρίχα** αρχ **θριξ**, γεν **τριχός**. Το **intrigare** σημαίνει **διαστρέφω, εξαπατώ**. Το λέμε έτσι και στα "κουλτουριάρικα" ελληνικά: ιντριγκάρω με την σημασία: βυσοδομώ, δολοπλοκώ, μηχανοραφώ, ραδιουργώ.

Βλεπουμε εδώ μια διασυνδεση της τριχας με την απάτη.

Σημερα λεμε **"τριχες!"** για να δηλώσουμε τα ψευδη, τις απατεωνίες.

Πιθανη προελευση της φράσης "τρίχες!" ηταν η **περουκα**, οι ψευτικες τριχες που εξαπατουσαν τον θεατη που νομιζε τα μαλλια ως αληθινα.

Βλ. **φενάκη** = περούκα απ' όπου και το ρημα **φενακίζω** = εξαπατω, κανω ζαβολιές.

Τα **φενακη** και **φενακίζω** προερχονται από το ουσιαστικο **φέναξ** που σημαινει αυτος που εξαπατά, που κομπώνει, ο κομπογιαννίτης, ο απατεώνας. Οι **Φένακες** (κύριο ονομα) ηταν θεότητες που προστάτευαν τους απατεώνες.

Ας μη μας ξενιζει το γεγονός ! Και οι Ρωμαιοι ειχαν την **Λαβέρνα** [Laverna] μια θεότητα που ηταν η προστάτις των κλεφτών.³⁵³⁸

Αναφορές

1

Ευ. και μην έμμαντόν μέν γε, την ποίησιν οἰός εἰμι,
έν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω, τούτον δε πρώτ' ελέγξω,
ὡς ἦν ἀλαζών και **φέναξ**, οἰοῖς τε τούς θεατάς ἐξηπάτα, μώρους λαβών- παρά Φρυνίχου τραφέντας.
πρώτιστα μέν γάρ ένα τιν' αν καθεισεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν' ἠ Νιόβην, τό πρόσωπον ούχι δεικνυς,
πρόσχημα της τραγωδίας, γρύζοντας ουδέ τουτί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Γ!α μένα. και για το πώς η ποίησή μου είναι στο τέλος θα πω. Πρώτα θα τον φανερώσω τι κατεργάρης ήταν και πλάνος και τι και πως ξεγελούσε τους θεατές, που πριν τους αποβλάκωσε με τα δικά του ο Φρύνιχος. Πρώτα πρώτα τούτος, σου έδειχνε στην αρχή έναν Αχιλλέα ή μια Νιόβη σκεπασμένου σαν νεκρές προμετωπίδες και τους αφήνε βωβούς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ- ΒΑΤΡΑΧΟΙ Στ.907

2

ΤΡΥΦΑΙΝΑ (20)

(3.) Σύ δὲ ποτέροις πιστεύσειας ἄν, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις ἢ τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς ὑποβλέψας ποτὲ τοὺς κροτάφους αὐτῆς, ἔνθα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχει· τὰ δὲ ἄλλα **φενάκη** βαθεῖα. παρὰ δὲ τοὺς κροτάφους (5) ὁπότεν ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ὑπολευκαίνεται τὰ πολλὰ. καίτοι τί τοῦτο; βία-σαί ποτε καὶ γυμνήν αὐτὴν ἰδεῖν.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ Ο ΣΑΜΟΣΑΤΕΥΣ - ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ 11.3

3

Ποδαλειρίου υἱὸς διασαπείς τὸν πόδα μέχρι τοῦ (5) βουβῶνος καὶ σκωλήκων ζέσας· ὅτεπερ καὶ ἐφωράθη φαλακρὸς ὢν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιβρέχειν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν διὰ τὴν ὀδύνην, ὃ οὐκ ἂν ποιῆσαι ἐδύναντο μὴ οὐχὶ τῆς φενάκης ἀφηρημένης. (10)

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ Ο ΣΑΜΟΣΑΤΕΥΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ 59

4

Οδύρεται και κλαίει η Αλεξάνδρα για την συμφορά.

Μα σαν βρεθεί μονάχη της αλλάζει ο καημός της.
Βογκά' φρενιάζει' βρίζει' καταριέται.
Πώς την εγέλασαν! Πώς την **φενάκισαν!**
Πώς επιτέλους έγινε ο σκοπός των!
Το ρήμαξαν το σπίτι των Ασαμωναίων.
Κ. Π. ΚΑΒΆΦΗΣ - ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ

Ενδυματολογικές απάτες

Ὡς τὸ πάθος τοῦ προσώπου τοῦ Ἀδριανοῦ ἐγένεν ἀφορμὴν νὰ ἀνανεωθῇ ἡ γενειοφορία, παρόμοια ἄλλοι διάφοροι ζολισμοὶ σωματικοί, ἔλαβαν ἀφορμὴν ἀπὸ πάθη τοῦ σώματος. Ὁ πρῶτος φορέσας περούκαν, τὴν ἐφόρεσε διὰ νὰ κρύψῃ τὴν φαλακρότητα, ἢ τὴν κασσίδα (teigne) τῆς κεφαλῆς. Ὁ πρῶτος ὑποδεθείς ὑποδήματα ὑψηλότερα τῆς χρείας ἠθέλησε νὰ θεραπεύσῃ τῆς κορμοσασίας του τὴν χαμηλότητα. Ὁ πρῶτος τυλίξας τὸν λαιμὸν μὲ σρόφιον (cravate) ἔπασχεν ὁ ταλαίπωρος ἀπὸ χελώνια. Τὸ ψιμύθιον δὲν εἶναι βέβαια γυναικὸς ὠραίας εὐρημα. Μὲ τοιαύτας ἐπινοίας ἐσπούδασαν οἱ ἄνθρωποι νὰ κρύψωσι τὰ σωματικὰ των ἀρρώγηματα· διὰ τὰς ψυχικὰς νόσους δὲν τοὺς ἔμενεν ἄλλη θεραπεία παρά τὴν ὑπόκρισιν. Ἡ ὑπόκρισις δύναται δικαίως νὰ ὀνομασθῇ Περούκα ψυχῆς ἀρρώγημένης.

352.55

21/12/2013

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis